

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 132

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČERKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, četrtek 13. junija 1940

NAROCNINA NA MESEČ
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din

Cena
din 1.—

Usodne bitke za Pariz

Nemci poročajo, da so predrli tik do francoske prestolnice Francozi zatrjujejo, da se jim junaško postavljajo v bran - Francoska vlada se je preselila v Tours Ofenziva ob gornjem Renu?

PARIZ, 13. junija. Ass. Press. PARIZ JE ŽE ZAPUŠČENO MESTO. KAVARNE, HOTELI IN TRGOVINE SO ŽE SKORO VSE ZAPRTE. VEČINA ČASNIKOV JE PRENEHALO IZHAJATI. VSE MESTO JE ZAVITO V GOSTE OBLAKE DIMA IN VIDETI JE, KAKOR DA GORIJO PREDMESTJA. VLAKI, KI ZAPUŠČAJO PARIZ, SO NABITO POLNI. EDINO SLIKO »MESTA LUČI« NUDIJO VOJAŠKI BLINDIRANI AVTOMOBILI, KI DRVIJO PO ULICAH NA NOVE POSTOJANKE. DO DANES SO OSTALI V PARIZU SAMO ŠE TISTI, KI MORAJO TAM OSTATI, RADIOFONSKE ODDAJNICE NE POSLUJEJO VEČ. VLADA JE V TOURSU.

Poročilo ameriške agencije

BERLIN, 13. junij. Ass. Press. Nemške armade so zaokrožile Pariz v polkrogu z radijem 20 km. Sinoči je bilo javljeno, da je francosko glavno mesto odrezano na severu, severovzhodu in severozahodu in da je zavzetje mesta samo še vprašanje ur. Nemške divizije so vdrle po dolni reke Oise ter v krvavem naletu predrle zunanje pariške utrdbe. Francosko poročilo pravi, da so francoske čete vzdržale ta napad ter so 25 km severno od Pariza na novih položajih. Nemško poročilo trdi, da so nemške čete zajele 20.000 francoskih in an-

gleških vojakov ter 6 zaveznških generalov. Nadalje zatrjuje nemško poročilo, da so zajeli ujetnike pri St. Valery-en-Caux, med Dieppeom in Le Havreom, potem ko je bil zaveznikom odrezan umik preko morja. Vzhodno od Pariza se je nemškim četam posrečilo zavzeti Reims in Chateau Thierry ter prispeti v dolino Marne. Na zahodu od Pariza so Nemci zavzeli Rouen ter prekoračili Selno na več krajih. Francozi se branijo z vsemi silami, ki jih ima generalist Weygand na razpolago.

na Trondhjem in Bergen dosegel nobe-nega uspeha, pač pa je utrpel velike izgube. Sestreljena so bila 4 letala. Skupaj so sovražniki izgubili včeraj 59 letal, mi pa pogrešamo 3.

OFENZIVA TUDI OB RENU

BERLIN, 13. jun. DNB. Glede na močan artilerijski ogenj med utrdbenima črtama ob gornjem Renu je treba naglasiti, da gledajo Švicarji s skrbjo na dogodke. Začela se je tudi ofenziva.

Francoski vojni komunike

PARIZ, 13. jun. Reuter. Francosko vrhovno poveljstvo javlja: Na vsej fronti je bitka enako ogorčena. Od morja do Oise je sovražnik povečal svoje napore, da bi med Rouenom in Vernonom utrdil mostobrane za prehod čez Selno. Predre-ti hoče k Le Havreu, toda naše čete ga uspešno zadržujejo. V dolnjem teku Oise je prišel sovražnik v stik z našimi četami pri Beaumontu. Med Oiso in Oarcom so začele sovražne izvidnice močno napadati v odseku Crepy en Valois in Betzom. V okolici Chateau Thierryja na Marni je velikim množicam napadalcev uspelo prekoračiti Marno. V odseku pri Reimsu je vrgel sovražnik v ogenj nove

divizije motoriziranih kolon. V boje je posegel cel sovražni motoriziran zbor, sestavljen iz treh do štirih oklepnih divizij, ter dveh do treh motoriziranih divizij. Pred tem silnim napadom so se naše čete umaknile po hudem boju v popolnem redu k remski planini. Severno vzhodno od Reimsa je utrpel sovražnik po našem protinapadu hude izgube. Zajetih je mnogo sovražnih edinic, v boje so uspešno posegla letala in povzročila sovražniku hude udarce. Med Aisno in Meuso sovražnik ni ponovil napadov. Iz Pariza se je izselilo že milijon ljudi, radijske postaje in vlada so v provinci.

Nemško vojno poročilo

BERLIN, 13. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo je izdalo sinoči sledeče poročilo: Naše čete so južno od Some na več krajih prebile sovražne bojne črte in prisilile sovražnika k umiku. Rouen je že tri dni v naši oblasti. Reko Seno smo tudi že na več krajih prekoračili. Ob mor-ski obali smo pri St. Valeryju odvojili del sovražne vojske in jo zajeli. Severno zahodno od Pariza so naše čete dosegle sovražne postojanke 20 km pred mestom. Vkorakali smo v Compiègne, kjer je bilo leta 1918 podpisano za nas poniževalno premirje. Dalje smo tu zavzeli Villers Cotterets. Vzhodno od reke Ourcq smo predrli sovražne postojanke na okoliščini in vdrli do reke Marne. V

obnovljenih bojih med prekopom Oise, Aisne in Meuse smo potolkli sovražnika in ga nagнали v beg. Tu smo zavzeli mesto Reims. V Champagni smo prešli reko Suippe. Sovražniku se kljub uporabi velikega števila tankov ni posrečilo zaustaviti našega prediranja. Pri tem smo ujeli veliko sovražnih vojakov in zaplenili velike količine bojnega materiala vseh vrst. Naša letala so razen bojnih črt napadla znova tudi pristanišče Le Havre in sovražne ladje v Rokavskem prelivu. Potopila so sedem transportnih ladij, 10 so jih poškodovale. Sovražna letala so ponoči zopet napadala zahodno Nemčijo in vrgla bombe na neko nemško mesto. Sovražnik ni pri poskusu napada

ANGLEŠKE LETALSKE AKCIJE

LONDON, 13. junija. Reuter. V teku včerajšnjega dne so zaveznška letala bombardirala v neprestanih napadih komunikacije, skladišča municije ter mostove v nemškem zaledju. Napad je bil izvršen tudi na Köln. Šest angleških letal se ni vrnilo, zblitih je bilo 8 nemških.

ODMEV POLOŽAJA V LONDONU

LONDON, 13. jun. »Times« pišejo, da preti Parizu, sruči civilizacijo, velika ne-

varnost. Obramba Pariza je obramba Anglije. Angleške divizije naglo hite čez Kanal na pomoč. Hrabra francoska vojska in angleške divizije, ki so že dospele na fronto, silijo sovražnika, da mora za vsako ped zemlje dati ogromne svoje žrtve. Če bo sovražnik odbil od vrat Pariza, tedaj bo izgubil vojno. Če pa bo osvojil mesto, bomo nadaljevali boj do osvobojenja Pariza in zavzetega teritorija.

Dogodki na italijanskih bojiščih

Italijani in Angleži poročajo o letalskih napadih v Evropi in Afriki — Sovražnosti na kopnem se še vedno niso pričele — Pred večjimi dogodki na morju?

RIM, 13. junija. Ass. Press. Na italijansko-francoski meji vlada še vedno zatijše. Italijanska koncentracija čet pa je v glavnem že končana. Računati je mogoče, da je zbranih tam okoli poldruga milijona vojakov. Prav tako se tudi na meji Libije in Tunizije še niso pričeli boji na kopnem. Doslej se nadaljujejo samo obojestranski letalski napadi, a pričakovati je tudi večjih pomorskih spopadov

Italijansko vojno poročilo

RIM, 13. jun. Stefani. Vrhovno poveljstvo je izdalo komunike št. 2, ki javlja, da je kr. letalstvo včeraj izvršilo več dnev-nih in nočnih poletov nad sovražnim ozemljem. Tako sta bila bombardirana v severni Afriki Bizerta, v južni Franciji pa vojna luka Toulon. V Bizerti so nastali veliki požari. 9 francoskih letal na zemlji je bilo poškodovanih. Vsa letala so se vrnila. V sredozemskem morju so naše podmornice torpedirale 1 sovražno križarko in 10.000 tonsko petrolesko ladjo. Na meji Cirenaiki pri Tobruku so naše pomorske, kopnene in zračne sile odbile sovra-žen pomorski in zračni napad. Pri tem smo utrpeli neznatno škodo na pristani-

ških nabravah ter izgubo majhnega dra-gerja mirnonosca. Sovražni poleti nad letališči Italijanske Vzhodne Afrike, in sicer v Asmari, Guri, Adjugri in Agordavso imeli malo uspeha. Škoda je neznatna. Ubitih je bilo 10 Italijanov in drugorod-cev. Sovražna letala, verjetno angleška, so včeraj letala nad severnoitalijanskimi mesti. Tako so bombardirala, verjetno an-gleška letala, ponoči Turin, ki je odprto mesto, a povzročena škoda je neznatna. Nekaj ljudi je bilo ranjenih. Preverjena preiskava je ugotovila, da so naši lovci nad Cirenaiko sestrelili 6 sovražnih letal. Podrobnejše poročilo sledi.

napadu so opazili, da je gorel pomol ter da sta bili uničeni dve podmornici, ki sta bili v pristanišču zasidrani. Sestreljeno je bilo eno italijansko letalo, drugo pa težko poškodovano. Protiletalska obramba v Tobruku je nudila slab odpor. Juž-noafriški letalci so preleteli Abesinijo ter napadli več taborišč. Iz Egipta pa pravijo poročila, da Italijani še niso doslej na-padli angleških oporišč. Tudi včerajšnji napad na Aden ni imel pravega uspeha, ker so bombe padale na skale ali pa v morje.

Turčija v položaju čakanja

ANKARA, 13. junija. Ass. Press. Vsi znaki kažejo, da bo Turčija zavzela po-ložaj čakanja in se nikakor ne bo prena-gnila glede svoje odločitve vstopa ali ne-vstopa v vojno. Njena končna odločitev pa bo odvisna od stališča Sovjetske zve-ze, s katero je turška vlada zadavno že v stiku. Glede Sovjetske zveze je pa sedaj znano, da je zavzela nasproti Italiji sta-lišče blagohotne nevtralnosti, katero bo nadaljevala vse dokler bo tudi Italija spo-štovala obljubo, ki jo je dala moskovski sovjetski vladi ob priliki sporazuma tik pred italijansko vojno napovedilo, da bo spoštovala mir na Balkanu. Potrjuje se tudi, da je bil sporazum med Moskvo in

NAIROBI, 13. junija. Havas. Bombniki južne Afrike so napadli italijanska mesta na meji Kenije in Abesinije. Vsa letala so se vrnila v svoje baze.

LA VALETTE, 13. Reuter. Italijansko bombardiranje mesta je terjalo 30 mrt-vecev, prav toliko ljudi je ranjenih. Dve italijanski letali sta bili sestreljeni.

Lov na italijanske ladje

LONDON, 13. junija. Reuter. Po poro-čilu iz uradnega vira je bilo do sinoči zajetih in zaplenjenih 40 italijanskih tr-govskih ladij.

CALCUTTA, 13. junija. Reuter. Indijska vojna mornarica je zasegla italijan-sko ladjo »Catilina« 9000 ton, avstralska 9400 tonsko »Romolo«. V Gibraltarju so zasegli 6000 tonsko »Celino«, v Južni Afriki pa parnik »Timavo«.

MADRID, 13. jun. Havas. Večje število italijanskih ladij se je zateklo v Španiji.

Turške ladje pred Dardanelami

ISTAMBUL, 13. junija. Ass. Press. Tur-čija je prekinila trgovske odnose z Italijo ter ukazala svojim parnikom, da se takoj vrnejo v domača pristanišča. — Izvedelo se je tudi, da plove turška mor-narica skozi Marmarsko morje proti Dardanelam. V Ankari so se sestali nem-ški in italijanski veleposlanik ter bolgar-ski in madžarski poslanik, da pregledajo situacijo, ki bi lahko nastala, če bi Tur-čija stopila v vojno na strani zaveznikov.

Angleška vojna poročila

LONDON, 13. junija. Reuter. Letalsko ministrstvo sporoča, da so angleška le-tala včeraj izvršila bombe napade na italijanske vojaške postojanke in leta-lišča v Libiji in Eritreji, obenem pa tudi napade na nekatera italijanska mesta,

zlasti Turin, Genovo in Milan. V Turinu so bombardirala avtomobilske tovarne »Fiat«. Preletela so tudi Benetke.

LONDON, 13. junija. Reuter. Angleška letala so bombardirala italijansko vojno luko Tobruk na severnoafriški obali. Po

Ameriška podpora zaveznikom

„Newyork Post“ pravi da se je vojna spremenila v svetovno — Zaveznikom pošiljajo že letala ameriške vojske — Silno pospešena produkcija — Ogromni nakup

NEW YORK, 12. junija. Reuter. »New York Post« piše: »Po vstopu Italije je sedanja vojna nehala biti evropska in se je spremenila v svetovno. Od tega trenutka je nastop Zedinjenih držav na strani zaveznikov proti avtoritativnim silam postal neizbežen.«

NEW YORK, 13. junija. Reuter. USA z naraščajočo hitrostjo hitijo z dobavami vseh vrst vojnega materiala zaveznikom. Tako je vlada USA vrnila industriji že 253 najmodernejših bombnikov-strmoglavcev, da jih ta naprej proda zavezniki komisiji za nabavo vojnega materiala. Znatno število teh letal je že na potu v Evropo. Mornariško ministrstvo je oddalo v delo, ki se je že pričelo, največji dosedanj ameriški program, in sicer zgraditev 2 linijskih ladij po 45.000 ton, 8 rušilcev, 6 podmornic in 2 križarki. Vojno ministrstvo je dalo na razpolago znatne količine brezdimnega smodnika, streliva in drugega vojnega materiala. Prezident Roose-

velt pa je podpisal dodatni kredit vojnemu ministrstvu v višini 350.000.000 dolarjev. Vojni minister Woodring je izjavil, da bodo UAS v kratkem poslale čete na Alasko kot garnizije novih oporišč. Predsednik ameriškega delavskega pokreta Green je izjavil, da so delavske organizacije z ozirom na zadnji govor Roosevelta, sklenile opustiti v nadalje vse stavke ter podvojiti delo. Green je rekel: »Zaveznikom moramo takoj nuditi vse, kar potrebujejo, pa če bi morali to dati tudi zastoj. Celotno, če bi Vel. Britanija podlegla, bosta Kanada in Amerika bolj nadaljevali.«

WASHINGTON, 13. junija. Ass. Press. Takoj po zadnjem Rooseveltovem govoru je ameriška jeklarska družba objavila v New Yorku, da je sklenila pogodbo za nakup municije za 1.880.000 dolarjev, ki bo takoj poslana zaveznikom in prodana brez dobička. Vojno ministrstvo je poslalo 93 lovskih letal znamke »Northrup« v

Houlton, od koder so bili poslani v Kanado ter od tam v Anglijo. Zavezniki so prejeli že 50 vodnih bombnikov.

NEW YORK, 13. junija. Reuter. Petdeset najtežjih bombnikov je že poslanih v Francijo. Naročenih je še večje število strojníc, 50.000 pušk in več 100 topov za Francijo.

WASHINGTON, 13. jun. Havas. Ameriški listi, razne organizacije in društva zahtevajo, da se pomoč zaveznikom čim bolj pospeši. V prvi vrsti naj se naglo transportirajo čez Ocean letala. Doma naj se pospeši izdelovanje vojnega materiala. Izvedene so razne akcije za pomoč na rugih poljih zaveznikom. Predlagajo tudi, naj se deca iz Francije in Anglije prepelje v Ameriko, kjer bi ostala do konca vojne.

WASHINGTON, 13. junija. Ass. Press. Roosevelt proučuje načrt, da bi se običajna 4letna doba vojaških akademij skrajšala, da bi Amerika dobila več častnikov.

Pred vstopom Egipta v vojno

KAHIRA, 13. junija. Ass. Press. Včeraj je nastala med Egiptom in Italijo resna napetost. Izvedelo se je, da je italijanska vlada poslala egiptski vladi ultimativno noto, o kateri je vlada takoj razpravljala na svoji Seji. Vsebinska italijanska nota ni bila javnosti sporočena, vendar se je pozneje izvedelo, da se nanaša na dejstvo, da so angleška letala, ki so napadla italijansko Libijo in Eritrejo, zletela s svojih baz v Egiptu. Napetost se je še stopnjevala, ko je ministrski predsednik Ali Maher paša sporočil, da je vlada sklenila takoj prekiniti diplomatske stike z Italijo. Pričakuje se zato vsak trenutek

tudi vojna napoved in pričetek sovražnosti.

KAHIRA, 13. jun. Reuter. Egiptski senat je imel triurno sejo. Sklenjeno je bilo, muditi angleški vladi vso pomoč. Večina poslancev je na seji parlamenta zahtevala takojšnjo napoved vojne Italiji in da ni treba računati z obljubami Italije. Predsednik Ali Maher paša je dejal, da je vlada zaenkrat prekinila diplomatske odnose, vojna Italiji bo pa napovedana kakor hitro bi Italijani izvedli kakršenkoli napad na Egipt. Kljub vsemu so v vladnih krogih mnenja, da je vstop Egipta v vojno samo še vprašanje dni.

Seja vrhovnega zavezniškega sveta

LONDON, 13. junija. Reuter. Informacijsko ministrstvo je objavilo sinoči da so se ministrski predsednik Churchill, minister Eden in šef generalnega štaba general Dill sestali v Franciji z ministrskim predsednikom Reynaudom, podpredsed. generalom Petainom in vrhovnim poveljnikom generalom Weygandom. Konferenca je trajala od torka do srede. Na

konferenci so bili sprejeti važni sklepi glede na novi položaj na bojišču in glede na vstop Italije v vojno.

CHURCHILL PRI KRALJU

LONDON, 13. junija. Reuter. Kralj je sprejel ministrskega predsednika Churchilla, ki se je dva dni mudil v Parizu, kjer je imel konferenco z Reynaudom, Weygandom in Petainom.

Angleški ukrepi za lastno varnost

LONDON, 13. junija. Reuter. Na včerajšnji seji parlamenta je dejal minister za civilno obrambo Anderson, da ima Vel. Britanija izgotovljenih že 60.000.000 plinskih mask. Prostovoljsko vojska civilistov za obrambo dežele pred zračnimi napadi vseh vrst šteje preko milijon mož. Gasilske ambulante in reševalne čete

štejejo 600.000 mož. To je triumf prostovoljstva. Samo v zadnjih 2 dneh se je prijavilo novih 7000 prostovoljcev. V vseh mestih so izkopani jarki pa tudi kmetje kopljejo jarke in nasipe na vseh travnikih in poljih, da bi tako pristajanje sovražnih letal bilo do skrajnosti oteženo.

Žrtve napada na Švico

BERN, 13. junija. DNB. Švicarska oblastva javljajo, da so med bombardiranjem iz letal na njenih tleh bile ubite štiri osebe. V Ženevi so prenesli 18 ranjenec v bolnišnico. Dalje je bilo ranjenih šest vojakov, ki so stanovali v hotelu »Don Sejour«. Streha in okna hotela so poškodovana. Neka prazna vila se je po-

rušila. Ena bomba je padla na »Grand Hotel« v Renanu, tik postaje in povzročila veliko razdejanje. V bližnji hiši sta bila ubita neka ženska in moški. Druga bomba je padla na tramvajski tir ter popolnoma razdejala tir, neki tank za bencin in avto, ki stal v bližini.

Sporazum med Japonci in Angleži

LONDON, 13. junija. Reuter. Vladi Vel. Britanije in Japonske sta sklenili sporazum glede Tientsina. Japonci bodo spoštovali kitajsko avtonomijo, Angleži izroče Japoncem depozite srebra v tientsinskih bankah. Uvede se skupna policija. Z ozirom na sedanji položaj v svetu ima ta sporazum več, kakor samo lokalno važnost.

TOKIO, 13. junija. DNB. Predstavnik japonskega mornariškega ministrstva je izjavil, da japonska ne more odgovoriti z istimi prijateljskimi čustvi, kakor USA, dokler te ne priznavajo novega stanja na Daljnem vzhodu. Japonska še nima prirediti, da so USA zamenjale svoje vojne edinice v Manili z močnejšimi s Havajskih otokov. Čuje se, da je 14 nosilk letal prišlo v Manilo.

Daltonova izjava

LONDON, 13. junija. Reuter. Minister za vojne dobave Dalton je včeraj izjavil, da Francija mora biti in tudi bo rešena. »Vel. Britanija mora dati Franciji prav vse, s čimer razpolaga, tako v materialu kakor tudi v ljudeh. Vendar pa svoje po-

moči ne smemo precenjevati. Zato je zagotovilo ameriške pomoči vse nas tako osrčilo.«

TATARESCU NI DEMISIONIRAL

BUKAREŠTA, 13. junija. Stefani. Iz Bukarešte zanikajo vesti o demisiji Tatarasca.

Španija v položaju nevojskovanja

MADRID, 13. junija. DNB. Španska vlada je po seji izdala dekret, podpisan od Franca in zunanjega ministra, v katerem pravi, da obstaja Španija glede vojne v Sredozemlju v stanju nevojskovanja. Politični krogi poudarjajo razliko, da je jeseni, ob začetku vojne izjavila Španija strogo nevtralnost, zdaj pa hoče ostati le nevojskujoča se država.

TRIJE NOVI »VELEPOSILNIKI« V MOSKVI

LONDON, 13. junija. Reuter. Včeraj sta pripotovala v Moskvo z letalom angleški veleposlanik sir Stafford Cripps in francoski veleposlanik Labonne. Pravtako je prispel v Moskvo tudi italijanski veleposlanik Rosso.

ATENTAT NA ANGLEŠKO LADJO?

BUENOS AIRES, 13. jun. Reuter. Na 4400tonski angleški ladji »Gaskogne«, ki ju usidr. v luki, je nastala eksplozija. Več mornarjev je ranjenih. Aretirali so 40 oseb iz mesta, ker sumijo, da je bila vržena na krov bomba.

STRAŠEN NAPAD NA ČUNGKING

ČUNGKING, 13. junija. Včeraj so Japonci izvršili dosedaj največji bombni napad na kitajsko prestolnico. Ob tej priliki je bilo ubitih in ranjenih 1500 oseb. Vrženih je bilo 800 do 900 bomb. Tudi so Japonci včeraj zavzeli važno mesto Ičang, 450 km od Čungkinga.

INTERNACIJE V ANGLIJI

LONDON, 13. junija. Reuter. Vlada je internirala 11.000 Nemcev in Avstrijcev v Angliji ter vse Italijane, ki živijo manj kot 20 let v Angliji. Aretiranih je tudi okoli 600 Angležev, za katere se sumi, da pripadajo peti koloni. Vladna uredba, ki je bila izdana včeraj, določa mesec dni zapora ter večjo denarno kazen za častnike, ki bi objavljali vojna poročila, katera bi povzročala paniko.

ANGLEŽI PLENIJO PREMOŽENJE

SHANGHAI, 13. junija. Reuter. Angleške oblasti so v koncesiji zasegle vse italijansko dobroimetje in premoženje, ki se je nahajalo v šanghajskih bankah.

SOVJETSKO-JAPONSKI SPORAZUM

MOSKVA, 13. junija. Tass. Vladi Sovj. Unije in Japonske sta sklenili sporazum, po katerem se dokončno prizna sedanja meja med Mandžukuojem in Zunanjo Mongolijo. Obe vladi priznata druga drugi interesni sferi v obeh pokrajinah.

OBRAMBA KOLONIJ

LONDON, 13. junija. Reuter. Guvernerji britske, francoske in nizozemske Guyane so na včerajšnjem sestanku sklenili vse potrebne ukrepe za skupno obrambo vseh treh kolonij.

PREKINJENA POŠTNA ZVEZA

LONDON, 13. junija. Reuter. Poštna služba med Vel. Britanijo ter Ciprom, Sirijo, Egiptom, Ciprom ter Gibraltarjem je začasno prekinjena.

PARIŠKI LISTI PRENEHALI

PARIZ, 13. junija. Reuter. Pariški listi so začasno prenehali izhajati.

PODPORA KOLONIJ

LONDON, 13. jun. Reuter. Minister za kolonije lord Lloyd se je zahvalil vladam Kenye, Adena, Britske Somalije, Cipra, Malte, Singaporea, Malaje, Trinidada in Natala za izdatne denarne prispevke za obrambo imperija.

PONUDBE DOMINIONOV

LONDON, 13. jun. Reuter. Vlade dominionov so ponudili vladi Vel. Britanije, da sprejmejo otroke in begunce iz Vel. Britanije pod svojo streho. Angleška vlada jim je izrazila svojo zahvalo.

INCIDENT V HOLANDSKI INDIJI?

TOKIO, 13. jun. DNB. Vesti o izkrcavanju angleških čet v Holandskih Indijah in streljanju na japonske ribiške čolne v bližini, še niso potrjene. Če bodo dogodki potrjeni, Japonska ne bo šla mirno preko tega.

Mariborska napoved. Prevladalo bo oblačno vreme. Obeta se poslabšanje vremena. Včeraj je bila najvišja temperatura 26,5, danes najnižja 11,6, opoldne 22,5.

Borza, Curih 13. junija. Beograd 10, Pariz 9.40, London 16.50, Newyork 4.46, Milan 22.50, Berlin 178¼, Sofija 2.25, Budimpešta 79, Bukarešta 3.

Kaj bo z Italijani v Franciji?

vlada, ki je sedaj v Toursu v Srednji Franciji, je sklenila ponuditi poldrugemu milijonu Italijanov, ki prebivajo kot emigranti v Franciji, v podpis izjavo, da vstopijo v službo francoske vojske, če bi bilo potrebno. Če Italijani pristanejo, bodo lahko vršili še dalje svoje poklice, drugače pa bodo internirani. Georges Mandel, notranji minister, je že ukazal, internirati nekaj Italijanov, ki so bili znani kot fašisti. Misli se, da je okoli 7 do 8.000 Italijanov interniranih.

PANAMSKI KANAL V NEVARNOSTI

SAN JOSE, Costa Rica, 13. junija. Union. Kostariška vlada je zaprla 7 tujcev, pri katerih so našli velike zaloge orožja. Pripravljali so napad na Panamski kanal.

ODHOD BASTIANINIJA

LONDON, 13. jun. Havas. Italijanski poslanik v Londonu, Bastianini je odpotoval v Glasgow, kjer se bo vkrcal na prekoceanski parnik.

SLOVAŠKE SIMPATIJE ZA ITALIJO

BRATISLAVA, 13. junija. DNB. Ob vstopu Italije v vojno je poslal predsednik slovaške vlade, dr. Tuka Mussoliniju brzojavko, v kateri izraža simpatije slovaškega naroda do Italije v teh velikih trenutkih.

SOVJETSKA POMOČ ŠVEDSKI

LONDON, 13. junija. Ass. Press. Običajno zelo dobro informirani skandinavski krogi praviyo, da je sovjetska Rusija ponudila švedski vojaško pomoč, če bi bila napadena.

SEJA FRANCOSKE VLADE

NEKJE V FRANCJI, 13. jun. Havas. Sinoči je bila seja francoske vlade pod predsedstvom Lebruna. Trajala je dve in pol ure. Reynaud, ki se je vrnil z bojišča, je poročal o položaju na fronti in v diplomaciji.

DEMONSTRACIJE V URUGVAJU

MONTEVIDEO, 13. junija. Ass. Press. Vlada je zastražila italijansko poslanstvo, ker je prišlo včeraj do težkih študentovskih demonstracij. Demonstranti so demolirali neko nemško in neko italijansko kavarno, italijanski klub ter poslopje italijanske brzojavne družbe.

NOVI INSTRUKTORJI V EKVADORJU

QUITO, Ekvador, 13. junija. Ass. Press. Ekvadorska vlada je razdrla pogodbo z italijansko vlado glede italijanskih vojaških instruktorjev v ekvadorski vojski. Italijanski častniki so bili že 15 let instruktorji ekvadorske vojske. Sedaj jih bodo zamenjali častniki Zedinjenih držav.

AVSTRALSKA POMOČ ANGLIJI

MELBOURNE, 13. junija. Avstralska vlada bo poslala v Anglijo večje število patrolnih stražnih čolnov in ladij.

OBNAVLJANJE NORVEŠKE

OSLO, 13. jun. DNB. Po izpraznitvi Narvika so se začela obnovitvena dela v vsej severni Norveški. Zbranega je za to že precej denarja, sestavljeni so delavski bataljoni. Telefonske zveze se naglo vzpostavljajo, težje bo z železnicami.

Novice

Zahteve sadjarjev in vrtnarjev

Sadjarji in vrtnarji so stavili na svoji redni letni skupščini 2. junija t. l. med drugim naslednje zahteve:

Banska uprava naj podvzame potrebne ukrepe, da se bo banovinska naredba o čiščenju sadnega drevja in zatiranju sadnih škodljivcev z dne 7. I. 1939 povsod strogo izvajala. Zanemarjeni sadovnjaki so gnezdišča številnih zajedalcev, ki stalno ogrožajo oskrbovane nasade, zato se proti zanikrnejem v naredbi določene sankcije tudi izvajajo.

Obvezno škropljenje proti San-Jose kaparju bo rodilo željen uspeh le tedaj, če se bo izvajalo v okuženih okoliših v vseh nasadih brez izjeme. Ker pa so pokončevalna sredstva in drevesne škropilke sorazmerno drage, si jih manjši in srednje veliki posestniki zaradi občutne denarne stiske pri najboljši volje ne morejo nabaviti, je neizogibno potrebno, da priskočita prizadetim kmetovalcem na pomoč država in banovina z izdatnimi denarnimi podporami.

Če namerava oblast saditi obcestne nasade, naj v ta namen podeli kmetovalcem drevje brezplačno. To drevje bodo kmetovalci oskrbovali sami po navodilih oblasti. Drevje in pridelek naj bo last kmeta, na čigar zemljišču raste.

Občutna ovira za dobičkanosnejši razvoj sadne trgovine je pomanjkanje primernih sad-

nih shramb (sadnih skladišč) pri naših kmetovalcih. Zato naj se nudi našim sadjarskim podružnicam in zadrugam izdatna denarna pomoč za gradnjo zadruginih sadnih skladišč. Ponavljamo ponovno našo zahtevo, da se zgradi v Mariboru kot v najvažnejšem ja-bolnem središču v državi, kakor tudi v Ljubljani, čimprej centralni skladišči s hladilnimi napravami. Taka skladišča bodo donasala ogromne koristi našim sadjarjem in izvoznikom, služila bosta pa tudi potrebam tranzitnega prometa s sadjem v druge države.

Nadprodukciji zelenjave v Sloveniji, osobito v Ljubljani in okolici, je treba posvečati posebno pažnjo in začeti akcijo v dveh pravcih:

Prvič, da se začne propaganda za povečanje konsuma zelenjave med delavskim in kmečkim ljudstvom in drugič, da se izposluje na merodajnih mestih pospeševanje in organizacija izvoza zelenjave iz Slovenije v južne, posebno primorske kraje ob času, ko je tam primanjkuje. Omogoči naj se tudi izvoz v inozemstvo. Vse to naj se doseže z ustanovitvijo posebnih zadrug. Ureditev tržnih razmer po naših mestih in trgih je nujna, da se tako pospešuje in olajša domači konsum zelenjave in sadja.

Nujna naloga državnih ni banovinskih oblasti je, da gradnjo sadnih sušilnic z izdatnimi subvencijami omogočijo in vsestransko po-

spešujejo. Isto velja tudi za brezalkoholno sadno produkcijo.

Sadne sušilnice naj se izpopolnijo in oskrbijo s potrebnim inventarjem za domačo predelavo sadja. (Kotli za kuhanje marmelade, lupilniki za sadje, sterilizatorji za napravljane sladokosa.)

Po vseh vaseh naj se prirejajo tečaji o vlaganju in pakovanju sadja ter tečaji za vkuhanje in izdelavo sladokosa.

Podružnicam SVD naj oblasti dovolijo trošarine prost sladkor za vkuhanje sadja.

Glede obiranja sadja izdani predpisi naj se strogo izvajajo, da ne bo nezrelo sadje kvarilo cene drugemu sadju.

Banska uprava naj organizira potujoče tečaje o sajenju in čiščenju ter preceppljevanju drevja in o obiranju in shranjevanju sadja. Za pospeševanje sadjarstva naj nastavi dva potovalna učitelja za sadjarstvo.

»Prizad« naj čimprej imenuje vsaj dva svoja delegata za pospeševanje sadjarstva, in sicer enega za Dolenjsko in enega za Belo Krajino.

V svrhu poglobitve pouka o sadjarstvu in vrtnarstvu ter pouka o zatiranju škodljivcev kulturnih rastlin naj se nastavijo posebni sadjarski in vrtnarski strokovnjaki.

Prepove naj se izdaja raznih ekstraktov za napravljane umetnega sadjevca in kuhanje žganja in kupljenega sadja (fig, rozin in slično).

Ljubljana

Pevska tekma

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani sporoča tekmovalcem, ki se bodo prijavili in tistim, ki so se že, in niso poslali vseh podatkov, da so potrebne pri prijavi sledeče navedbe: ime tekmovalca in naslov njegovega bivališča, lega glasu, rojstno leto in dve pevski točki, ki jih bo pevec izvajal. Ti točki lahko izbere med narodnimi ali umetnimi pesmimi ali opernimi arijami.

Ponovno opozarjamo, da se morajo zglasti tekmovalci dne 23. t. m., to je na dan tekme ob 11. ali ob 17. popoldne v Operi, kjer se bodo morali udeležiti pevske preizkušnje. Vsak tekmovalec naj prinese s seboj note za svoje pevske točke.

Posebna zanimivost pri tej javni prireditvi bodo glasovalnice, ki jih bodo dobili vsi obiskovalci. Nanje bodo napisali tri najboljše pevce v tistem vrstnem redu kot so jim najbolj ugajali. Glasovalnice bodo oddali po končani tekmi biljeterjem.

a Za skupščino SPD, ki se vrši v soboto, 15. t. m., v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, je odobrena delegatom, ki se bodo udeležili skupščine, polovična vozna. Na vstopni postaji morajo delegatje SPD kupiti celo vozno karto in žel. obrazec K-13 na podlagi svoje članske legitimacije s sliko. Popust velja za potovanje v Ljubljano od 14. do 15. junija in nazaj od 15. do 16. junija zaključno za vse vlake razen ekspresnih.

a Zveza slovenskih obrtnikov v Ljubljani sporoča, da bo banska uprava sprejemala prošnje za odpis zaostankov na banovinskih dokladah vseh onih obrtnikov, ki jim je finančni minister odpisal zaostanke na davkih, izkazanih konec leta 1937. Obrtniki, ki računajo tudi na odpis zaostankov na banovinskih dokladah, naj vložijo pri banski upravi posebne prošnje za ta odpis. Prošnje morajo biti kolkovane z banovinskim kolkom.

Spomnite se CMD!

Spremenjen obmejni promet z Italijo

Odkar je stopila Italija v vojno je nastal v obmejnem prometu z Italijo nov režim, ki ustreza vojnim predpisom. Potne izkaznice so razveljavljene in je potrebno za potovanje v Italijo posebno dovoljenje. Avtomobilski promet čez mejo je popolnoma ustavljen, promet potnikov po železnici pa zmanjšan na minimum. Vlaki še vedno vozijo po starem

voznem redu in tudi orientekspres še vozi. Simplekspres vozi samo do Milana in ne več v Pariz, čeprav so kompozicije tega vlaka francoska last.

Poštni promet med Jugoslavijo in Italijo je popolnoma normalen, le za kabelsko zvezo z Avstralijo je potrebna posebna oznaka.

Celje

Poučni izlet v Haloze in hrvatsko Zagorje

Tujsko prometno društvo v Šmarju pri Jelšah priredi v nedeljo, 23. t. m. z avtobusom poučni izlet v Haloze in hrvatsko Zagorje. Proga je: Celje - Metlinje - Lemberg - Poljčane - Studenice - Makole - Ptujška gora - Majšperk - Ro-

gatec - Hum ob Sotli - Pregrad - Desinič - Podčetrtek - Loka pri Žusmu - Sv. Jurij - Celje. Dolga je 143 km. Voznina za osebo je 37 dinarjev. Odhod jutraj iz pred celjskega kolodvora. — Prijave sprejema drogerija »Sanitas« v Celju.

NOČNI VLOM NA MARIBORSKI CESTI

V noči od ponedeljka na torek je bil izvršen drzen vlom v gostilno »Pri Jugoslovanu« na Mariborski cesti v Gaberju pri Celju. Gostilno ima v najemu g. Rudolf Stropnik. Vlomilci so se v temi splazili z dvoriščne strani do balkona, izrezali balkonsko šipo in zlezli v salon, nato pa v gostilniško sobo. Tam so z vetrnikom odprli omaro in vzeli iz nje nekaj nad 300 din drobiža. Potem so si še prilastili za 200 din cigaret in škatlic sardin. Eno škatlico sardin so odprli in pojedli sardine kar v gostilni. Vlom sta izvršila najbrž dva moška. Vse kaže, da bo vlom kmalu pojasnjen.

c Komorni večer. Drevi ob 20. bo v mestnem gledališču komorni simfonični koncertni večer kot zadnja prireditev ob zaključku 20 letnega jubileja in obstoja Glasbene šole. Nastopili bodo posamezni gojenci višje stopnje instrumentalne šole in nekateri solo pevci. Na sporedu sta tudi dva violinska koncerta s spremljevanjem orkestra in po en koncert s spremljevanjem simfoničnega orkestra. Vstop le proti vsporedu.

c Električno uro nameščajo sedaj na stolpu Marijine cerkve. Dela bodo prihodnje dni končana. Ura, ki je za Celje zelo potrebna, bo v lep okras stolpa in bo ponoči na vse štiri strani razsvetljena.

c Umrl je v bolnišnici 78 letni Krašovec Kancijan iz Celja.

c Obsojen je bil pri okrožnem sodišču v Celju na 6 mesecev strogega zapore, radi žaljenja države, 40 letni Mihael Samida iz velenjske okolice.

c Nesreča v rudniku. Na 46 letnega rudniškega mizarja Alojza Beca iz Petrovc je padel v rudniku v Ljuboju podboj in mu zlomil levo roko.

c V strugo je padel 56 letni posestnik in mlinar Anton Balant iz Preserja pri Braslovcah. Pri padcu je dobil težke poškodbe na glavi. Iskal je pomoč v celjski bolnišnici.

c Stroj je zgrabil pri delu na Teharju 33 letnega kovaškega pomočnika Alojza Lopatiča in mu zgrabil mezinico na levi roki. Lopatič se zdravi v celjski bolnišnici.

c Sejmarji morajo imeti legitimacije. Banska uprava je izdala odlok vsem mestnim načelnikom in okrajnim glavarstvom, da izdajo sejmarjem obvezne legitimacije. S tem hočejo odpraviti, da bi več oseb delovalo z enim obrtnim pooblastilom.

Ptuj

p Tat pokazal svoje odjemalce. Mariborska policija je včeraj privedla v Ptuj nekega tatu, da jo seznanijo s strankami, katerim je prodal ukraden blago.

p Smrtina kosa. Preminuli so 75 letna pos. Elizabeta Šafranko, 48 letni pos. Gajser Stefan in vdova Hoffmann Frida.

p Dravski most tlakujejo. Popravila na dravskem mostu, ki so jih nameravali dovršiti v par tednih, trajajo že več mesecev. Živahen promet na tem mostu, ki veže Slov. gorice z Dravskim poljem, je bil ves čas močno oviran, saj se je voznikom in avtomobilistom radi tega pripetilo dosti manjših nesreč. Končno so se dela približala koncu. Sedaj ga tlakujejo s kamenjem in cementom. Tudi ograjo obnavljajo. V bližnjih dneh bo ves odprt promet.

o Opozorilo izletnikom. Izletnike, ki obiskujejo obmejne kraje, zlasti Pesniško dolino, opozarjamo, da morajo imeti seboj osebne legitimacije.

V kraljestvu divjega petelina na Kozjaku

Konec meseca maja in začetek junija je posebno za naše lovce na Kozjaku in Pohorju čas, ko se vrši lov za posebnimi lovskimi trofejami. Ta lovška trofej je naš divji petelin, ki kraljuje in poje po naših kozjaških in pohorskih šumih in klileh svoje družice.

Prav poseben užitek je za naše lovce, lov divjega petelina, ki ne pride tako pogosto na puškino muho. Prav radi tega, ker zasluži lovca že od daleč in se mu ogne v trenutku, ko je ta nanj nameril svojo puško, misleč »je že moj«, je za lovca, ki ustrelji to rajsko ptico, prav posebna čast in poseben lovski blagoslov.

Lov na divjega petelina pa je zvezan s težavami in zahteva od lovca mnogo previdnosti, pazljivosti, spretnosti in potrpežljivosti. Večkrat se zgodi, da čaka lovec po več dni, da izsledí petelina.

Na Kozjaku je bilo nekoč najbrž mnogo divjih petelinov, kar pričajo številne trofeje po hišah, a sedaj jih je vedno manj. Lovci, ki hoče dobiti to dragoceno lovsko trofej, mora najprej ugotoviti, kje se shaja zjutraj divji petelin s svojo družico. Takrat navadno pojde s ču-

dim glasom, a je zelo previden, da ne izda samega sebe, zato se shaja s svojo družico zelo rano, pred sončnim vzhodom in navadno na najvišjem drevesu. Lovci mora biti torej zelo zgodaj v svojem skrilališču in to še pred prvo jutranjo zoro. Previdnost je sedaj prvi pogoj. Vsak najmanjši šum, vsaka nepremišljena kretnja ali celo močnejši dih mu lahko pokvari vse. Če se je lovcu posrečilo, da je na divjega petelina dobro nameril svojo puško in jo sprožil ter zadela, se smatra za najsrečnejšega človeka. Strel, ki je počil sredi nastajajočega krasnega pomladanskega jutra, je zbudil vse gozdne prebivalce, a na tleh leži smrtno zadet divji petelin, najčastnejša in največja lovška trofej.

Ponosen je lovec nad svojim uspehom in ta dan je zanj praznik. V znak, da je zanj srečen dan in je ustrelil divjega petelina, si natakne za lovski klo-buk jelkovo vejico in tako okinčan odkoraka s svojim plenom ponosen v vas. Vaščani že poznajo ta znak in častitajo lovcu k uspehu. Seveda se mora takšen uspeh in takšna slava tudi primerno za-

Vsakodnevna nega zob

mora postati za vsakega

človeka ravno tako samo ob

sebi umevna potreba kakor

redno umivanje rok.

Chlorodont
zobna pasta

NE V SLATINI RADENCIH, AMPAK V ROGAŠKI SLATINI

V »Večerniku« od 11. t. m. smo med drobnimi vestmi objavili kritiko poštne razmere, ki naj bi vladale v poštni dostavi v Slatini Radencih. Šele naknadno smo ugotovili, da nam je skrat v naglici zelo neljubo zamenjal imena. Dotična kritika je veljala za poštne razmere v Rogoški Slatini, odkoder nam je nek tamošnji občan poslal podroben opis, v katerem se zlasti pritožuje nad neredno dostavo pošte. Občani v poštnem okolišu Rogoške Slatine so se sicer že pritožili na direkcijo PTT, vendar pa se doslej razmere v tem pogledu še niso obrnile na bolje.

Obenem pa smo tudi ugotovili, da vladajo v Slatini Radencih prav dobre poštne razmere, kar so nam potrdili naši tamošnji naročniki in čitatelji. Sedanja gospa upraviteljica je tozadevno vložila ves svoj trud, da je poštna dostava nagla in brezhibna ter v splošno zadovoljstvo.

TRBOVELJSKI MORILEC ARETIRAN

Strahovit roparski umor v Trbovljah je še vedno predmet najrazličnejših razgovorov, ki razburjajo rudarske revirje. — Orožniki so bili s polno paro na delu. In ne brez uspeha. Kmalu so izsledili zverinskega morilca čuvara rudniškega konzuma Urha. Je to 22 letni brezposelni rudar in vojni begunec Viljem Gumo, ki je znan delamrznjež. Bil je že dve leti v poboljševalnici in je strahovito nagnjen k raznim zločinom. Pred umorom je ukradel denar svojemu bratu ter več dni popival v Laškem in Savinjski dolini. Nato je sklenil vlomiti v rudniški konzum v Trbovljah. Ponoči se je splazil v bližino čuvara Urha in ga s krampom ubil. Gumo je na široko opisoval svoje grozno dejanje brez znaka kesanja.

ITALIJANSKI VIZUMI RAZVELJAVLJENI

Slovenski avtomobilski klub sporoča, da so vsi italijanski vizumi razveljavljeni. Odslej je treba za potovanje v Italijo imeti posebno dovoljenje italijanskega konzulata.

o Regulacija Mure. Razpisana je licitacija za izvršitev regulacije obmejne Mure. Licitacija bo 2. julija. Proračun stroškov znaša 270.190.15 din.

liti. Zberejo se potem prijatelji zelene bratovščine in ogledujejo lovčev trofejo in pripovedujejo o raznih lovskih dogodivščinah in uspehih.

Ptica se mora nagačiti in pride potem v lovčev dom, kjer se zbirajo te lovške trofeje, lepo kronološko urejene ter so v okras lovčevega doma.

Maribor

Prvi nedostatki pri tramvaj avtobusih

Komaj nekaj dni je, kar vozijo na mestni progi št. 1 novi tramvaj avtobusi in že so se pokazale prve hibe. Splošna želja je bila, da bi novi avtobusi vozili v presledkih 10 minut. To bi bilo mogoče samo pri strogi discipliniranosti občinstva. Že prvi dan se je pokazalo, da 10 minutni presledki na progi kolodvor-kasarna Kralja Petra nikakor niso mogoči. Razni opazovalci tudi niso nič kaj zadovoljni z novo upeljanimi avtobusnimi sprevodniki. Res je, da je šoferju olajšano delo, ker samo vozi, vse drugo pa opravlja sprevodnik. Vendar pa je prišlo zaradi te novotarije že do zmede. Tako je včeraj nekaj minut pred poldnevom čakalo na avtobusni postaji na Trgu svobode na avtobus št. 1. Ta je pripeljal, se za trenutek ustavil in takoj nato odpeljal, ne da bi mogli potniki izstopiti ali pa vstopiti. Čudno je, zakaj sprevodnik, ki je videl, da čakajo potniki na avtobus in da so bili v vozu potniki, ki bi bili radi izstopili, ni ustavil avtobusa, marveč je dal znak za odhod. Seveda je bilo na postaji upravičeno razburjenje, ki lepemu razvoju mestnega avtobusnega prometa gotovo ni v korist. Če bi bil na avtobusu samo šofer brez sprevodnika, bi do tega neljubega do-

godka ne prišlo. Zato bi bilo še najbolj umestno, če bi se upeljal prejšnji red na mestni progi št. 1. Honorar pa, ki ga prejema sprevodnik, naj bi se uporabil za prepotrebne šoferske in prometniške uniforme, kar smo že svoj čas priporočali. Tudi bi ne bilo napak, če bi dobili šoferji nekoliko višje plače, ki si jih spričo tako velikega prometa in sedanje vročine prav gotovo zaslužijo. Te pri-

pombe gotovo ne gredo na račun mladih ljudi, ki so dobili sprevodniško službo, pač pa so v interesu potnikov, ki se stalno poslužujejo mestnih avtobusov. Za sprevodnike naj bi avtobusni promet dal namestiti razsodne in starejše ljudi, ne pa mladeniče, ki se igračkajo z alarmno napravo. Voznino naj bi pobarila med vožnjo in ne pri vstopanju. -lg.

Kakšna bo usoda Hutterjevega pokojninskega sklada?

Znano je, da se je v Hutterjevi tovarni leta 1936 ustanovil pokojninski sklad za starostno preskrbo delavstva. V ta sklad je vplačala tovarna polovico. — Sporazumno z delavstvom se je nato s tem denarijem kupilo na Pobrežju 90.000 kv. metrov veliko zemljišče, na katerem je tovarna zgradila 20 stanovanjskih hiš za delavce in nameščenice. V zadnjem času so nastali zaradi Hutterjevega pokojninskega sklada razni spori, ki so zavzemali vedno ostrejšo obliko. Zato se je vodstvo tovarne odločilo za razpis glasovanja, na katerem naj se delavstvo izreče za ali proti likvidaciji Društva za

starostno preskrbo delavcev pri tvrdki Hutter in drug v Mariboru. Večina je bila za likvidacijo. V tem primeru bi izplačal g. Hutter delavstvu vsa vplačila s 5% obrestmi. Seveda je delavstvo proti takšni likvidaciji premoženja pokojninskega sklada, ker trdi, da je kapital prinesel vodstvu tovarne v obliki stavbišč oziroma zgrajenih hiš več dobička kakor 5% in zato zahteva pravično rešitev tega problema. Zato bo 15. t. m. občni zbor Društva za starostno preskrbo Hutterjevega delavstva, na katerem bo določena usoda delavskega premoženja.

Stavbna zadruga „Naš dom“ se razvija v podjetje

Nedavno smo poročali, da se je stavbna zadruga „Naš dom“, ki ji predseduje krojaški mojster g. Kac, uredila opekarno v Požegi pri Račah, ki je v polnem obratu. Te dni bodo pričeli žgati 100.000 kosov opeke. Opekarno, ki jo imajo sedaj samo v najemu, nameravajo v doglednem času kupiti. Poleg tega si bo zadruga uredila tudi lastne apnenice, da bo lahko svoje člane oskrbovala s cenejšim apnom. Tudi gramoznice bo kupila zadruga, tako da bo sčasoma sama

proizvajala vse, kar se potrebuje pri gradnji. Pravijo, da se doslej še niso nič zadržali in da dela zadruga doslej samo z denarijem, ki so ga vplačali zadrugarji na deležih in vpisninah. Zadruga ima sedaj okoli 90 plačujočih rednih članov, kar je za redno in solidno poslovanje začasno še dovolj. To nedeljo priredi zadruga „Naš dom“ izlet k lastni opekarni, kjer si bodo zadrugarji ogledali poslovanje.

Gradnja silosa v Mariboru

V ponedeljek je bila v Mariboru komisija, ki je izbrala zemljišče za gradnjo silosa. Skladišče za sadje bo v neposredni bližini mariborske carinarnice, in sicer med kolodvorom, carinarnico in Meljskim hribom. Stavbišče je kupila banska uprava, družba Silos d. d. pa mora zato takoj pričeti z gradnjo. V no-

vem silosu bo prostora za 300 vagonov sadja; opremljen bo z najmodernejšimi pripravami in hladilniki, kar bo za naše sadjarstvo in izvoz sadja velikega pomena. V silosu bo urejena tudi posebna hladilnica za ohlajevanje sadja v vagonih.

ZAKLJUČNA PRIDEDITEV FRANCO-SKEGA KROŽKA

Otroški tečaj francoskega krožka v Mariboru bodo zaključili šolsko leto v soboto 15. tm. z običajno slavnostjo v »Vesni«. Na sporedu so pesmice, recitacije, mali prizori iz življenja, igra o Trnuljčici, in pogostitev malih igralcev. Vljudno vabimo posebno starše otrok, ki se učijo ali se bodo učili, francoščine. — Začetek ob 17. uri. Vstopnine ni.

KAZEN ZA UBOJ

Včeraj smo poročali o razpravi zaradi dveh ubojev. Sodišče je obsodilo ubijalca Jakoba Rojka na 3 leta 10 dni, Ludvika Veteca pa na 2 leta 6 mesecev strogega zapora. Prvega je zagovarjal dr. Sluga iz Ptuja, drugega pa dr. Jančič iz Maribora.

PRVI TRANSPORT NAŠIH SEZONSKIH DELAVCEV

V Maribor je pripotovalo večje število sezonskih delavcev iz Prekmurja, ki so namenjeni v Nemčijo. Letos je največ žensk. Moški, ki smejo na sezonsko delo, morajo biti stari najmanj 40 let, ženske pa najmanj 21 let. Letos bo šlo v tujino le omejeno število sezonskih delavcev, ker bodo zaposleni doma.

m Koncert v parku bo nocoj ob pol 21. Igrala bo godba „Drave“.

m Dober zaslužek. Dva dinarja na uro dobijo fantje v starosti od 12 do 15 let za pobiranje žog pri tenisu. Javiti se je za teniških igriščih ISSK Maribora.

m Zaostanek plačila za gledališki abonma in bloke sprejema gledališka dnevna blagajna dnevno od 9.—12.30 in od 15.—17. ure. Zamudniki naj upoštevajo, da mora tudi gledališče ob zaključku sezone poravnati svoje obveznosti.

m Za plačilo, da jo je odpeljal v bolnišnico, ukradel kolo. Posestnikova žena I. Ramuta iz Zg. Korene se je peljala s kolesom proti Mariboru. Spotoma je padla in se poškodovala. Ponesrečenko je našel neznan moški, ki je ženo peljal v mariborsko bolnišnico. Za plačilo pa ji je ukradel kolo „Excelsior“ z ev. št. 5328.

m Modras je pičil v Kamnici 3 letno delavčvo hčerko Marijo Krepsovo v levo nogo. Prepeljali so jo v bolnišnico.

m Ker so se konji splašali, je padla z voza posesnica Marija Krajnc od Sv. Lenarta v Slov. gor. Njene poškodbe so zelo resne in je še vedno nezvestna.

m Pri razstreljevanju skal na cesti pri Sv. Ožbaltu je kamen poškodoval levo oko 37 letnemu minirju Jovi Cučaku, ki se zdravi v bolnišnici.

m Junak noža. V nedeljo zvečer je bil v neki gostilni v Studencih napaden Adolf Steinhart, mesarski vajenec. Zadržal je zaradi tega tako razjezil, da je prišlo do prepira in nazadnje do pretepa. Fabjan je pri pretepu zadobil težje poškodbe z motiko, tako da se je moral zateči k zdravniku.

m Kolo je bilo ukradeno na mariborskem živinskem sejmu Francu Faletiču iz Studencev.

m Nepreviden kolesar. 19 letni Krebl Ivan iz Studencev je s kolesom povozil 5 letno Silvo Plajnšek. Deklece ima zlomljeno nogo v gležnju ter se zdravi v mariborski bolnišnici.

m Pretep zaradi karambola. V soboto zvečer se je peljal s kolesom na cesti v Pekre M. Fabjan. Zaradi neprevidnosti je zavozil v Slavka Mugerla iz Studencev. Mugerl se je zaradi tega tako razjezil, da je prišlo do prepira in nazadnje do pretepa. Fabjan je pri pretepu zadobil težje poškodbe z motiko, tako da se je moral zateči k zdravniku.

m Izlet stavbene zadruge „Naš dom“. Stavbena zadruga „Naš dom“ priredi 16. t. m. izlet na opekarno v Požegu pri Račah. Odhod vlaka iz Maribora točno ob 13. z glavnega kolodvora.

m Premeščen je inž. Alojz Lovko iz Maribora k banovinski kmetijski šoli v Sv. Juriju ob juž. žel.

m Nov cestni nadzornik. Za banovinskega cestnega nadzornika 7. skup. v Mariboru je postavljen Anton Prelesnik.

m Poročila sta se para strojni tehnik Bogdan Knaflič in Gizela Rapetova ter zasebni uradnik Dragotin Mohorko in zasebna nameščenka Magdalena Zakelškova.

m Drzni triki hazardistov. Včeraj popoldne je na Aleksandrovi cesti neznanec ustavil posestnika Leopolda Pelcla iz Središča ob Muri in mu začel pripovedovati o njegovem sinu, ki je na Hrvaškem nekje v službi. Ker so ga novice o sinu zanimali, je posestnik stopil z neznanecem v gostilno v Cvetlični ulici. Tam sta ju sprejela še dva druga moška, ki sta kvartala. Prisedla sta in na prigovarjanje je pričel staviti še Pelcl. Prišlo je celo tako daleč, da je položil 1000 dinarski bankovec na mizo. V tem trenutku pa so hazardisti pograbili denar in karte ter pobegnili. Pelcl, ki je bil v Mariboru na sejmu, je oškodovan za 1200 dinarjev. Policija je drznežem že na sledu. Pravijo, da so to poklicni kvartasi, ki na podobne načine skubijo lahkovorne petičnike.

m 500 litrov pokvarjenega vina so kontrolni organi izlili v Dravo, posestnika iz Osluševca pa, ki je hotel prodati to vino v Mariboru, ovadili.

m Iz železniške službe. Premeščen je višji žel. kontrolor Adalbert Verhovšek z mariborskega kolodvora k prometno-komercialnemu oddelku železniške direkcije v Ljubljani, s sedežem v Mariboru.

m K večerajšnji novici, da je neki Iskra potegnil Jožefu Fideršku uro, vredno 500 dinarjev, dodatno poročamo, da sta Fideršek in Iskra napravila sporazumno kupčijo za sporno uro ter je Iskra Fideršku uro tudi plačal, tako da v tem slučaju ne more biti nobenega govora o kaki tatvini.

m Mariborski živinski sejem. Prignanih je bilo 9 konjev, 9 bikov, 60 volov, 298 krav in 21 telet, skupaj 397 glav. Cene so bile naslednje: debeli voli 7—8 din, poldebili voli 6.25—7, plemenski biki 6.50—8, biki za klanje 5.75—7.25, glavne krave, debele 6—7, plemenske 5—7, krave klobasariče 4—5, molzne krave 5.50—7, breje krave 5—7, mlada živina 6.50—8, teleta 6—8 din za 1 kg žive teže. Prodanih je 284 glav.

m Kolesa kradejo. Delavcu Josipu Brezniku iz Rošpoha je nekdo ukradel iz veže na Aleksandrovi cesti kolo brez znamke, ki je bilo registrirano s številom 129822.

m Krave so se sprehajale po mariborski avenijski. Včeraj popoldne je neki pijani mesarski pomočnik peljal tri krave po pločniku mariborske avenije, da so se ljudje zgražali. Ker je gonjač povzročil celo rabuko, je stražnik odpeljal krave, možakarja pa zaprl.

m Medeninaste kljuge so neznaní storilci ukradli v hiši v Cvetlični ulici 11.

m Od doma sta pobegnili 18 letna Anica Vodušek in njen 17 letni brat Viljem iz Vrtnice ulice 8.

Prvi vtisi z Mariborskega otoka

Če človek obišče po enem letu spet Mariborski otok, se mu zdi, da se je spreminjal, dasi ve naprej, da so bazeni taki kakor lani, ob strani so deske s kopalci, od prostora pri tribuni, kjer vise danes ceniki s povišanimi cenami, pa do igrišč se sprehajajo oziroma kažejo kopalci svoje najnovejše kostume. Upravičeno bi torej lahko ta dični otoček preimenovali v »Bahaški otok«. V čem pa naj bi bila sprememba? Pojdite in se prepričajte! Pred enim letom so spoštovani obiskovalci in obiskovalke znali tako lepo slovensko govoriti, da se je človek kar domačega počutil. Če pa greste danes na otok, slišite tuje besede in se vprašujete,

Odprto pismo dr. Jože Žitniku

Pod naslovom »Zdravnik proti zdravniku« je »Večernik« od 11. t. m. objavil Vaše pojasnilo v zadevi razprave, ki je bila med nama na tukajšnjem sodišču. Resnici na ljubo moram ponovno izjaviti, da ste pred sodiščem 29. maja t. l. res izjavili, da inkriminiranih žaljivk proti meni niste izrekli, ker zato niste imeli nobenega povoda. Pač pa ste sami pri razpravi izjavili — in to so potrdile tudi nekatere priče — da žaljivke niso bile naperjene proti meni, ampak so veljale pacientkam nekega oddelka tukajšnje splošne bolnišnice.

Kar pa tiče očitka tuje miselnosti, radi katerega Vas nisem tožila, kot sami podarjate v objavljenem pojasnilu v »Večerniku«, moram izjaviti naslednje:

Glede tozadavnega očitka nisem vložila tožbe radi tega, ker ste pred menoj stvar obžalovali, preklicali ter me prosili, naj odstopim od tožbe, kar sem tudi storila. Zato je bilo ob najini razpravi 29. maja moje presenečenje tem večje, ko mi je Vaš pravni zastopnik tozadevno izjavil, da sem za vložitev tožbe za takratne očitke, ki sem Vam jih sicer odpustila, zamudila rok ter je sklicevanje na takratne očitke brezpredmetno.

V zvezi s tem Vam moram tudi javno izjaviti — kar Vam je sicer tako dobro znano — da mi je kot taki onemogočen dostop v neko tujo sosednjo državo, in sicer zategadelj, ker sem ondi ožigosana kot »zagrizena Jugoslovanka«.

Če pa le še imate kake pomisleke glede moje narodnostne verodostojnosti in zanesljivosti, Vas na tem mestu javno pozivam, da jih sporočite in tudi javno utemeljite ter dokažete.

S tem je zame časopisna polemika v tej zadevi končana.

V Mariboru, 12. junija 1940.

Dr. Prijatelj - Popovičeva.

* Za veliko sokolsko tombolo v nedeljo, 16. junija, je razstava dobitkov v izločbi pri „Bati“ na Aleksandrovi cesti. 20 tisočakov, šivalni stroj, 8 koles in 6 drugih tombol so glavna atrakcija poleg številnih dragocenih drugih dobitkov. Tombola bo združena z veliko ljudsko veselico na prostem, brez vstopnine in si pričakuje številan obisk ob blizu in daleč.

Kino

* Grajski kino. Danes „Dr. Robert Koch“, v glavni vlogi Emil Jannings. — Pride socialni film „Angeli zaternelih lic“.

* Kino Union. Do vključno četrtka „Usodna bolnišnica“, pustolovina velikega formata s Sally Eilers in Paul Kelly v glavni vlogi.

* Esplanade-kino. „Strup“, velika ljubavna drama po noveli H. Bernsteina z Charles Boyer-om. Prekrasni film nepozabne vsebine.

Radio

Petek, 14. junija

Ljubljana: 7 poročila in veseli zvoki; 11 šolska ura; 12 slovenska pesem; 12.30 poročila; 13.02 radijski orkester; 14 poročila; 14.10 pregled tujskoprometne zveze; 18 ženska ura; 18.20 poljske narodne pesmi; 18.40 francoščina; 19 poročila; 19.50 izseljenško predavanje; 20 sodobna ruska klavirska glasba; 20.45 koncert slovenske glasbe; 22 poročila; 22.15 samospevi in citre. — Beograd: 13 zabavni koncert; 14.20 salonska gl.; 17.45 tamburaši; 18.20 lahka gl.; 19.40 pesmi; 20.20 odlomki iz Mozartove opere „Don Juan“; 21. narodna gl.; 21.40 poročila; 22 sodobna gl.; 22.40 poročila. — Sofija: 18.15 narodna gl.; 19.50 Verdijeva opera „Rigoletto“. — Praga: 20.05 zabavni koncert; 21.35 glasba iz filmov; 22 češka glasba. — Budimpešta: 19.45 festival ciganske glasbe. — Bukarešta: 19.15 klavirski koncert; 20.05 Donizettijeva komična opera „Don Pasquale“. — Bratislava: 19.40 lahka glasba; 21 koncert; 22.15 slovaška lahka glasba. — Beromünster: 19 iz opere „Kavalir z rožo“; 20.40 pesmi; 21.35 lahka glasba; 22.10 pesna glasba.

K. V.

Zanimivosti

Skrivanje živeža je že stara slabost

Vojni špekulanti so bili zmerom na delu - Verižnik, ki je dobil pohvalo vojskovodje

Ko je bil leta 211. pr. Kr. Hanibal pred vrati Rima, je že v nekaj dneh zmajalo živeža. Bogati meščani, ki niso mogli pobegniti, so kupili za drag denar ves preostali živež in ga skrili. Po amfiteatru in globokih kletah palač so bili skriti celi žita, med tem ko so zunaj teh umirali reveži od lakote.

V srednjem veku so skrivanje živeža smatrali tudi za božji greh. Tako je leta 1425. izdal norimberški župan proglas, v katerem pravi, da mora vsak, kdor noče imeti opravka s peklom, spraviti na dan svoje zaloge in jih privoščiti revežem.

vežem. V nekem nemškem mestu so skrivalcu mernika žita odsekali roko. Nepopravljivim grešnikom so odsekali celo obe roki.

No, primerilo se je tudi nasprotno. Tako je vojskovodja iz 30-letne vojne, general Wallenstein, po zasedbi Mecklenburga odlikoval vse tiste meščane, ki so skrivali zalogo hrane, češ, brez njih bi se mesto ne predalo...

Med nemškim obleganjem Pariza 1871 je špekuliral z živežem neki Jacques Vopeur. Ko v mestu že ni bilo nikjer več mesa, je mož prodajal konzerve, ki so bile kljub visoki ceni, na mali razgrab-

ljene. Šele ko so Prusi mesto zasedli in so nastopile v prehrani rednejše prilike, so odkrili, da so bile konzerve polnjene s podganjim mesom... Kronika ne pove, kaj se je z Vopeurjem zgodilo.

Po drugem obleganju Dunaja 1683 so našli v neki kleti na Dunaju 20 vreč kruha, tri sode žganja, 20 suhih gnjati, 100 funtov medu, 10 velikih hlebov sira, 1 sod svinjske masti, več vreč graha, fižola in krompirja ter celo zalogo drugih živil. Gospodar te zaloge se je dva dni, preden so ga odkrili, obesil iz strahu, da bi ne umrl zaradi gladi...

ANDREJ PIASECKI
poveljnik pogrešane poljske podmornice
»Orzel«

Idilično soglasje političnih nasprotnikov

»Daily Mail« prinaša opis angleškega spodnjega doma med vojno. Postavljene so barikade iz peska in strojniška gnezda, obdana z bodočo žico, Gardisti stražijo poslopje. Poslanci imajo posebne legitimacije, da se z njimi izkažejo pred stražo.

V parlamentu je posebna klop, kamor sedajo ministri. Na enem koncu te klopi sedi delavski minister Morisgon, kraj njega pa socialist dr. Dalton. Tik zraven kapetan Margeton, glavni človek konservativcev, ki je zmerom skrbel, da bi konservativni poslanci preglasovali delavske. Zdaj so složno skupaj.

Na isti klopi sede dalje Churchill in

Chamberlain, zraven vodja opozicije major Attlee in delavski minister Greenwood. Chamberlain izgleda zdaj, ko nima več naporov, zelo sveže. Med poslanci je več častnikov v uniformah.

Na ljubo znanosti se je napil neki gospod v USA. Ko so ga zaprli, se je odkrilo, da se je mož napil po nalogu učenjaka Edwarda Cullinama, ki študira pijanstvo in bo o tem napisal knjigo. Oblast mu je poslej tak način študija prepovedala.

Kakor poročajo iz Londona, je poljski admiralni štab javil, da smatra svojo podmornico »Orzel« za izgubljeno, ker se že dolgo časa ni javila s patruljne službe. Po začetku nemško-poljske vojne se je »Orzel« zatekla na Estonko in srečno ušla iz Tallina, čeprav so ji Estonci pobrali večino navtičnih aparatov in zemljevide. Srečno je preplula Baltik in dosegla Anglijo, kjer se je priključila britski vojni mornarici. V njenem sklopu je pod poveljstvom hrabrega poljskega poročnika Andreja Piaseckega operirala v Kattegatu in spravila na dno več sovražnih ladij. Podmornica je bila najmodernejšega tipa in ponos poljske vojne morarice.

Prepozno je prišel na svoje mesto

Tako piše pariški »Temps« o sedanjem državnem tajniku v vojnem ministrstvu generalu de Gaulle, ki je že pred leti zahteval modernizacijo francoske vojske po novih načelih bojevanja. »Spominjamo se mladega, visokega častnika bledega lica, z melanholičnim nasmehom, na ustnih, ki je napisal več strokovno obdelanih knjig, ki pa niso prišle v široko javnost. Tedanji polkovnik de Gaulle bi moral imeti celo vrsto predavanj na Sorbonni, toda neki ogorčeni nasprotniki modernizma v vojski so ga onemogočili. Doktrina polkovnika de Gaullea je terjala oklepne blindirane motorizirane in letalske ofenzive namesto idealov defenzive. General de Gaulle, danes načelnik v vojnem ministrstvu, gotovo z grenkobo v srcu pomišlja na ona leta, ko bi se dalo mnogo napraviti, a ga niso hoteli poslušati.«

Porazna sodba

Rossini je rad poslušal, če je kdo pel njegove arije. Strog je bil pa do vseh, ki so slabo peli. Pri kneginji D. v Firenzi je bila nekoč zbrana odlična družba. Navzoč je bil tudi Rossini. V glavnem so proizvajali na koncertu Rossinijeve skladbe. Med ostalimi je pela tudi vojvodinja V. eno najlepših Rossinijevih arij. Imela je lep glas, arijo pa je polepšala z lastnimi vstavki. Ko je končala, so ji navdušeno ploskali. Vojvodinji je pa bilo posebno za sodbo skladatelja. Sto pila je k njemu in ga vprašala, kako je zadovoljen. Mojster je brez drugega vprašal:

— Čigava je pa bila arija, ki ste jo peli?

186 vlakov je bilo 620krat na poti, da je prepeljalo zavezniško vojsko 300 tisoč mož iz pristanišč ob Kanalu v notranjost Anglije.

Do 1. 1946. jih bodo proučevali, namreč 12 ameriških študentov. Živeti bodo morali po posebnih predpisih, da bodo učenjaki dognali, kakšne posledice na napredek in vzgojo imajo določeni načini življenja.

— Jeli jeli! Ni čudno tedaj, zakaj je klavir v zadnjem času tako neubrano dajal glasove od sebe...

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

22 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Klada je menda slutila, da govoriva o njej, pa se je ozrla na naju. Kriša ji je pokimal. Odgovorila mu je z rahlim poklonom. Potem se je spet ponosno vzravala, izbočila močne prsi in jela opazovati plesoče pare.

»Aj! Glej ga, Sašo!« je vzkliknil Kriša.

Skozi vrata, kjer je prej izginil Bolek Komet, je vstopil Saša Vebelin. Lagodno je stopal od gruča do gruča in vsakomur stisnil desnico. Pristopil je k nama.

»Zakaj ne plešeš?«

»Imam čas...«

»In s kom naj bi plesal? S teboj?« je dejal Kriša.

»Kako — s kom?« je Saša pokazal z roko po sobi. »Dekleta kot rože! Glej, Klada se ponuja... Povabi jo na ples!«

Ostavljal sem ju in pričel plesati s Klado.

»Vi niste odtod?« me je vprašalo dekle.

»Nisem. Prišel sem k Trofidi.«

»On sedi za zapah?«

»Da, sedi.«

»Škoda ga je.«

»Zares, škoda.«

»Ali poznate Alinčukovo?« sem vprašal Klado.

»Poznam.«

»Fantje jih nimajo radi.«

»Ker so sirovi in neotesani!« je rekla Klada.

Objel sem jo tesneje. Ni se branila. Pomislil sem, da ji moram polaskati, pa sem ji rekel:

»Lepe oči imate.«

»No... in?« me je pogledala in se zasmejala.

»Resnico govorim sem ji rekel odkritosrčno.«

Znova se je zasmejala ter si s sunkom glave vrgla lase nazaj. Potem mi je rekla:

»Vse imam lepo, ne samo oči!«

»Oho! Gospodična, odkritosrčni ste in pa samozavestni!«

»Da...! Dal.«

»To mi je všeč. Če bi nihče ne videl, bi vas poljubil naravnost na usta!«

»Potlej pa bi se s tem po vsem mestu bahal!«

»Ne! Besedo vam dam, da...«

»No, no, bomo videli!« je dejala pomembno.

Občutil sem, da je silno prijetno dekle, in plesal bi z njo do jutra, če bi bilo treba. Toda Klada mi je rekla:

»Dovolj plesa! Noge me bolijo! Včeraj sem se bila vrnila s poti — jutri pa grem znova na pot!«

»Ali hodite daleč?«

»Celo do Minska...«

Spremljal sem Klado k njeni tovarišici, ki ji je odstopila prostor na klopi. Zabila se je nadaljevala. V sobi je postalo vroče. Obrazi so se svetili v potnih sragah. Nekateri fantje so postali pijani. Sprva nisem mogel razumeti, kje so se mogli napiti, potem pa sem opazil, kako izginjajo v sosedno sobo in se vračajo židane volje. Iskal sem Krišo, a ga nisem mogel nikjer najti. Kasneje je sam prišel in mi rekel:

»Pojdi sem za trenutek!«

Odišal sem z njim v sosednjo sobo, ki je tonila v oblaki dima. Sprva nisem mogel do sapa; ko pa sem se nekoliko razgledal, sem opazil dolgo mizo in okoli nje stoječe in sedeče tihotapce. Nekateri sem poznal osebno, druge le na videz — nekatere pa sem sploh prvič videl.

Fantje so bili židane volje. Na čelu je sedel Komet s kozarcem v roki, v drugi pa je dvigal steklenico in kričal:

»Kdor ne kadi in ne pije, ta ne živi — ampak gnije!«

»Imenitno!« je vpil Lord.

Kriša me je potegnil k mizi ter posadil na ozko klop. Lord je postavil predme poln kozarec in dejal:

»Pohiti!«

Na drugem koncu mize so kartali. Tam so sedeli bratje Alinčukovi, Saša, Živic, Vanka Boševik in še nekoliko znanih

moških. Igrali so »očko«. Na mizi so ležali bankovci in kupčki zlatnikov.

Saša je imel »banko«. V obraz je bil razgret, toda igral je hladnokrvno; skrbno je mešal in razdeljeval karte. Pred seboj je imel velik kup denarja.

Lord je pričel žvižgati. Reči moram, da je lepo žvižgal. Potem pa je zapel s hripavim in pijanim glasom:

Prišel sem tja, a že pod mrak:
pod pleča nož in brco vznak.

Neznani tihotapec z otroškim obrazom mu je pričel pomagati, pojoč v zvočnem baritonu:

Imel sem se bogovsko tam,
čeprav razbito bučo imam...

Vsi so bili razgreti od alkohola. Po sobi je udarjal krah in smeh. Od ust do ust so krožili najrazličnejše smešnice in zbadljivke. Kadili so brez prestanka. Tla so bila prekrita s čiki in pepelom. Na mizi so se lesketale luže vodke in piva.

Mamut, Komet, Kriša in Lord so pili brez oddiha. Felek Louda je resno in premišljeno goital velik kos salame. Kriša me je sunil v bok in mi dejal:

»Ali ga vidiš! Na prste igral!«

Bolek Komet je slišal in rekel Loudi:

»Felček, ljubček! Podobno si levu, ki renči in žre v pustinji!«

»Ti pa trinajstemu apostolu!«

Usul se je plaz smeha. V tem hipu je vstopila v sobo Fela. Ustavila se je na pragu in nekaj trenutkov iskala z očmi po sobi. Smeh se je povel. Vsi so se zagledali proti vratom.

Kultura

Razpis banovinskih literarnih nagrad

Da poživi slovenko leposlovno produkcijo, razpisuje tudi letos kraljevska banska uprava za najboljša slovenska izvirna dela literarne nagrade v skupnem znesku 20.000 din.

Nagrade se bodo dajale za leposlovna dela v vezani ali nevezani besedi, ki sploh še niso bila objavljena ali pa bodo izšla v tisku v dobi od 1. aprila 1940. do 31. marca 1941. Od natisnjenih del se bodo upoštevala le izvirna, ki bodo objavljena prvič in so izključeni prevodi, ponatisi in predelane izdaje že izdanih del. Le pri pesniških zbirkah in zbirkah novel je pripuščeno, da vsebujejo tudi dela, ki so bila že objavljena v raznih revijah, vendar pa morajo imeti vsaj nekaj čisto novih, neobjavljenih stvari.

V splošnem se bodo upoštevala zlasti taka pripovedna in dramatska dela, ki

obravnavajo katerokoli pomembno dobo slovenske zgodovine in narodnega življenja ter so važna za vzgojo narodne zavesti. Seveda bo odločala tudi pri teh delih umetniška višina.

Število in višino nagrad določi po svobodnem preudarku glede na število nagrade vrednih del razsodišče, ki ga imenuje ban.

V primeru, da ne bo predloženih dovolj takih del, ki bi nagraditev zaslužila, se nagrade podelje v omejenem znesku ali pa sploh ne podelje in se znesek prihrani za razdelitev po prihodnjih razpisih.

Avtorji, ki se mislijo udeležiti tega književnega tekmovanja, naj predložijo svoja natisnjena dela v 5, nenatisnjena pa vsaj v 3 tipkanih izvodih najkasneje do 31. marca 1941. leta prosvetnemu oddelku kraljevske banske uprave v Ljubljani.

Mariborske vesti

m Z lestve je padel 44 letni tesar Franc Stancer iz Kresnic pri St. Ilju in si zlomil desno nogo.

m Konj je brenil v levo nogo 25 letnega delavca Janeza Potočnika in mu jo zlomil.

m Namesto venca na grob umrle gospe Josefine Jaki so darovali gostje stalnega omlinca v gostilni „Kričevinski dvor“ revni šolski deci krčevinske šole 140 din, kateri znesek naj upraviteljstvo šole dvigne v upravi „Večernika“.

Drobne vesti

MODELARSKA RAZSTAVA V MURSKI SOBOTI

Agilna ljutomerska jadrnalno let. skupina Aerokluba je v nedeljo, 9. t. m., tudi v M. Soboti razstavila dela svojih mladih modelarjev. Z velikim zanimanjem smo pričakovali to prireditve — priznati pa moramo, da je daleč prekosila naša pričakovanja. Videli smo 52 različnih, zelo lično in strokovno izdelanih modelov, ki so nam pričali o smotrnem in vztrajnem delu modelarjev. K temu vzorno vzgojnemu delovanju moremo ljutomerski skupini le čestitati, ker smo prepričani, da bo ta mladina, ko doraste, tvorila elitni kader našega letalstva. Čudili smo se le odsotnosti merodajnih faktorjev Obl. odb. kr. jug.

Aerokluba v Mariboru, in to v sedanjih usodnih časih pri prireditvah, ki so take važnosti za zračno propagando. Upamo, da nas mladi modelarji skoraj spet posestijo in da nam takrat pokažejo svoje modele v letu. K nadaljnjemu rodoljubnemu delu pa obilo uspeha.

n Otroški domovi na Hrvaškem so bili oblastveno zaprti. Otroke, ki so bili v teh domovih, so oddali v oskrbo zdravim kmečkim družinam.

n 1300 letnico pokristitve Hrvatov bodo proslavili na Hrvaškem z mnogimi proslavami v raznih krajih, zlasti pa v sedežih škofij.

o Česenj je letos malo. Kakor bodo letos slabo obrodile jablane in hruške, prav tako ne obetajo nič boljše češnje, ki jih bo ponekod izredno malo, da za prodajo niti ne bodo prišle v poštev.

n Strahovito neurje je divjalo nad Bosansko Krajino. Nad Banjaluko se je večkrat zaporedoma utrgal oblak. Voda je poplavlila vse ulice in napravila mnogo škode. Tudi iz ostalih krajev poročajo o nevarnosti poplav.

o Občutne posledice toče. Po toči prizadeti kraji kažejo žalostno sliko, ker je večji del uničena rž in ječmen kakor tudi vinogradi in sadonosniki. Prizadetim kmetom, bajtarjem in viničarjem v občinah Marija Snežna, Sv. Jurij in Sv. Ana je potrebna izdatnejša materialna pomoč od strani banovine in države.

Sport

„Gradjanski“ ali BSK?

Preostalo je samo še eno kolo, ki se bo odigralo to nedeljo za prvenstvo v državni ligi. Ostalo pa je odprto vprašanje: kateri klub bo odnesel to leto naslov prvaka? Slavija, ki je bila do predzadnjega kola vodilna, je doživela v nedeljo katastrofalni poraz v igri z BSK-om in se plasirala na 3. mesto. Gradjanski, ki je prejšnjo nedeljo tesno zmagal proti Haški, do sedaj vodi. BSK pa si je z zmago nad Slavijo pomagal na drugo mesto. Iz vsega tega je razvidno, da bo zadnje kolo res napeto in zanimivo.

Po predpostavki, da BSK premaga v nedeljo Haško, ostanejo samo dve možnosti, da zamenja BSK Gradjanskega na prvem mestu. Če »Jugoslavija« zmagala nad Gradjanskim, se s tem ne bi okoristila, ostala bi še nadalje na četrtem mestu, toda Gradjanski bi padel

na drugo mesto s svojimi 14 točkami, medtem ko bi jih potem imel BSK 15. Ako pa Gradjanski in Jugoslavija remizirata, bi imel Gradjanski 15 točk, istotako kot BSK, ali naslov prvaka bi ostal v Beogradu, ker ima BSK boljšo diferenco golov. Kakor rečeno, pa pridejo te kombinacije v poštev samo, ako BSK premaga Haško. V slučaju, da pa BSK izgubi, postane Gradjanski državni prvak, tudi brez ozira na potek nedeljske tekme, ki jo igra z Jugoslavijo. Če Gradjanski v nedeljo zmaga, mu nobeden klub ne more več slediti in ostane sigurni prvak z boljšim razmerjem točk. Na tretjem mestu ostane Slavija. Vrstni red ostalih klubov, Jugoslavije, Hajduka in Haška se tudi ne bo več izpremenil.

Torej: Kdo bo prvak?

s Pozivamo vse simpatizerje ISSK Maribora, da se udeležijo nogometne tekme v Čakovcu. Avtobus odhaja v nedeljo ob pol 13. uri izpred „Astorijske“.

s Tudi mariborski atleti se bodo udeležili izločilnih tekem, ki bodo v soboto in nedeljo v Ljubljani.

s Skok v višino — 1.93 m. V medmestni lahkoatletski prireditvi Praga—Brno je Praga zmagala s 74:50 točkami. Pri tej priliki sta skočila Hausenblas in Fidler 193 cm.

s Madžarska nogometna reprezentanca se bo podala meseca julija na turnejo po Švedski.

s Belgijec Maes, dvakratni zmagovalec v »Tour de France«, je baje padel v bojih v Belgiji.

s 100 metrov v 10,5 sekundah je preletel na neki lahkoatletski prireditvi v Kaselu Klein

s Veliko zanimanje za tekmo Gradjanski—Jugoslavija. Za odločilno tekmo za naslov prvaka v državni ligi vlada v zagrebških nogometnih krogih veliko zanimanje. V to svrhu so organizirali poseben vlak v Beograd, kjer se bo tekma odigrala.

s Genova in Florentina finalistata za italijanski cup. V nedeljo je bil odigran polfinale za italijanski cup v nogometu. Iznenadenje je povzročil poraz Juventusa s Florentino v razmerju 3:0. Genova pa je zmagala nad Barijem 2:0. Zanimivo je, da je iz tega cupa že prej izpadlo več vodilnih klubov, med drugimi tudi Ambrosiana in Bologna.

s Zagrebški nogometni podsavez je dobil vsled teh materialnih prilik subvencijo banovine v iznosu 50.000 din.

s „Slavija“ je končni zmagovalec nogometnega prvenstva češko-moravskega projektorata 1939-40.

s Stafetni tek skozi zagrebačke ulice, ki je bil preložen, se bo vršil danes zvečer. Proga znaša 10x200 m. Za zmagovalca je poklonil načelnik mesta Zagreba Starčević krasen pokal, nadaljnjih pet najbolje plasiranim klubom se bo podarila diploma.

s V idonavskem cupu vodi Vojvodina pred Slavijo.

s V Yankee-stadionu v New Yorku bo 20. t. m. boksarski boj za svetovno prvenstvo v težki kategoriji. Nastopila bosta Joe Louis in Arturo Godoy v 15 kolih. Vstopnina bo znašala od 2—27.50 dolarjev.

Ali je to socialnost?

S št. 5686/7 je načelstvo v Kamniku že dne 14. 6. 1939 pravomočno odločilo, da mora občina Kamnik plačevati za svojo članico nedoletno Elizo Š. mesečno vzdrževalnino po din 100.— počenši z 17. 5. 1938. redniku Antonu R. v V.

Rednik je podvzel vse mogoče korake, da dobi to malenkostno vzdrževalnino za otroka, toda brez uspeha. Že preko dve leti mora ubogi dvinar iz svojega bomega zaslužka vzdrževati bogati občini otroka. Vse predstavitve uradnim potom in privatno niso dosegle cilja.

Ker so vsi dosežani koraki ostali brez uspeha, četudi je zakon jase, apeliram tem potom javno na oblast, da napravi red. Vsi zakoni se morajo upoštevati, za to ni izjem. — Krč.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par, najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, preklici, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v pismo skupaj z naročilom ali pa po pošti položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

KAM, KJE?

VINOTOČ TRAFENIK
prej Viher odprt, najlepša izletna točka mimo Wolfzeta na Grič. 3755-1

SLUŽBO DOBI

Sprejememo
PISARNIŠKO MOČ
za knjigovodstvo in korespondenco. V ponudbi je navesti znanje in sposobnost ter zah tevske plače, na ogl. odd. »Večernika« pod »Takojšnji nastop«. 43182

KROJAŠKEGA POMOČNIKA
za velike komade sprejememo »Gentleman« Maribor. 4296-2

POŠTENO POSTREŽNICO
sprejemam takoj. Resne ponudbe pod »Vestna in pridna« na ogl. odd. »Večernika«. 4305-2

STANOVANJE ODDA

STANOVANJE
sobo, kabinet, kuhinjo oddam 15. 7. ali 1. 8. Beogradska ul. 32. Ogled 10.—12., 16.—18. 4304-5

STANOVANJE
sobo in kuhinjo oddam v Krčevini Praprotnikova št. 20. 4308-5

PREHRANA

SPREJMEM NA HRANO
IN STANOVANJE
gospoda ali gospodično. Meljska c. 59, vrata 7. 4322-7

SOBO ODDA

OPREMLJENO SOBO
s kopalnico takoj oddam. Ob železnici 8-I. 4317-8

Iščem poštenega
SOSTANOVALCA
Koroška 74, pritličje, levo. 4313-8

Oddam
PRAZNO SOBO
in sobo s štedilnikom. Bolferška 4. 4311-8

PEGESAN KREMA
PROTI SONČNIM
IN DRUGIM PEGAM
LIŠAJU IN NEČISTI KOŽI
DROGERIJA

POSEST

Prodam
HIŠO IN VRT
Udovič Andrej, Aškerčeva 6. Pobrežje, nasproti šole. 4312-11

OBRT - TRGOVINA

BRIVNICA
radi selitvi na prodaj. Vprašati frizerski salon Kocbek, Pobrežje. 4302-13

STRIZENJE 3. BRITJE 2 DIN
Znižane cene v brivnici »Rapid«, Meljska 1. 4321-13

ZENITBE DOPISI

MLAD URADNIK
želi dopisovanje z uradnico do 21 let, iz Maribora, ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Bodočnost«. 4320-19

VOZILA

AVTO ADLER
mal, poceni prodaja Hohnik, Františkanska 13. 4323-22

RAZNO

Prodam 50 kg
OVČJE VOLNE
Vprašati pri hišnici, Meljska ul. 5 dvorišče. 4292-28

Kupim
DOBER RADIO
aparat 5 cevn. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4307-20

RADIO GODEC • MARIBOR •

RADIO na obroke
KRALJA PETRA TRG 6

SPOMNITE SE CMDI!

ŽENSKI KOTIČEK

»IZREDEN ZNAČAJ«
Dvignite pismo v upravi »Večernika«. 4315-18

DENAR

Hranilne knjižice

vrednostne papirje
kupujemo
stalno in po najvišjih cenah
in takojšnjem plačilu
RUDOLF ZORE
Ljubljana, Gledališka ulica 12

NAJDOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA
HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI CENIK

HOHNER
harmonike
so od vseh
najboljše

Naročniki pri naših inseren-
kupujte jih ter oglašujte!

INDUSTRIJE
OBRTNIKI
TRGOVCI

Vse za pisarno

kupite najceneje pri ...
Tiskovni zadrugi
Maribor, Aleksandrova
cesta 13 — Telefon 25-45